

ГРАВЕ осигурување АД Скопје

Годишен извештај за работењето
за **2020** година

Скопје, 2021

Содржина

1. Општи информации (напомени)	1
2. Корпоративно управување	2
3. Акционерски капитал	4
4. Организациона структура	4
5. Деловна политика и клучни стратегиски цели	5
6. Општо економско опкружување	7
7. Анализа на работењето, финансиска резултат и финасиска положба	9
8. Опис и управување со ризици	21
9. Информатичка технологија	26
10. Трансакции со поврзани субјекти	27
Прилози:	
Прилог 1: Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	30
Прилог 2: Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	33

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (НАПОМЕНИ)

Име на друштвото	Акционерско друштво за осигурување ГРАВЕ осигурување АД Скопје
Седиште на друштвото	Адреса: ул.Пиринска 23, 1000 Скопје Телефон: +389 2 3 109 674 Факс: +389 2 3 118 855 Е-маил: office.skopje@grawe.at интернет: www.grawe.mk
Дата на основање	19.02.2007 година
Упис во централен регистар	Запишано во Централниот регистар на РСМ под деловоден број 30120070001886 од 19.02.2007 година.
Матичен број	6192491
Даночен број	4030007623705
Основен капитал на друштвото	183.998.795 МКД (3.000.000 Eur)
Сопственост	Приватна
Големина на субјект	Голем
Дејност на друштвото по стандардна класификација	Животно осигурување 65.11
Овластен ревизор	Гранд Торнтон ДОО – Скопје Адреса: св Кирил и Методиј 526-1/20, Скопје Датум на именување: 17.03.2020

Акционерското друштво за осигурување Граве Скопје (во понатамошниот текст Друштво) со седиште на ул. "Пиринска" бр.23 Скопје, по добиеното Решение за издавање дозвола за вршење работи на осигурување од Министерството за финансии бр. 11- 18652/3 од 15.01.2007 година е запишано во Централниот регистар на РСМ под деловоден број 30120070001886 од 19.02.2007 година. Единствен акционер и сопственик на друштвото е Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft од Грац со 100% учество во основачкиот капитал. Краен сопственик на Групацијата е GRAWE – Vermögensverwaltung.

На 31 декември 2020 година во Друштвото има 15 (2019: 15) вработени.

Структурата на вработените, од аспект на степенот на образование и распореденост по функции во Друштвото е следна :

Број на вработени по кадровска структура (состојба на последниот ден од Периодот)							Просечен број на вработени (на база на сатнина)	Број на вработени во:	
100	101	102	103	104	105	106	107	прием во осигурување	ликвидација и проценка на штети
ДР	МР	ВСС	ВШС	ССС	НСС	Вкупно		108	109
		11		4		15	14	1	1

Друштвото е регистрирано за обавување на следните работи:

- **Класа 19:** Осигурување на живот, „Осигурување во случај на доживување, осигурување во случај на смрт, мешано осигурување на живот, рентно осигурување и осигурување на живот со поврат на премии“
- **Класа 21:** „Осигурувањето на живот во врска со удели во инвестициони фондови, кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик во однос на промена на вредноста на инвестиционите купони или други хартии од вредност на инвестиционите фондови“;
- **Класа 1:** Осигурување од последици на несреќен случај – незгода, согласно Законот за супервизија на осигурување. (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања), во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда); и
- Здравствено осигурување по член 5 ст.1 т.2 од Законот за супервизија на осигурување

КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

ГРАВЕ осигурување АД Скопје има воспоставено едностепен систем на управување преку Одбор на директори согласно одредбите на Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурувањето.

Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Валентина Димишкова.
Орган на управување: Одбор на директори

Одборот на директори го сочинуваат 4 членови од кои 3 неизвршни и 1 извршен член и тоа:

Одбор на директори

Одбор на директори	2020
Зоран Стојановски, жител на Република Македонија	Извршен директор
Зоран Лучиќ, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettl, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

Од страна на Собранието на Акционери на Друштвото, Одбор на директори во 2020 година се одржани следниве седници:

- Собранието на Акционери на Друштвото одржал 1 седница,
- Одбор на директори 6 седници,

Во рамките на своите овластувања, во деловната 2020 година Одборот на директори презеде голем број на активности, пред се преку донесување одлуки со кои се утврдуват и се уредуваат деловните политики и стратегии во работењето. При донесувањето на одлуките Одборот на директори соодветно ги следеше и ги применуваше одредбите од позитивните прописи. Одборот на директори ги презеде сите неопходни подготвителни дејствија поврзани со функционирањето на внатрешната ревизија. Навременото информирање на Одборот на директори обезбеди оперативна функционалност и конкретна ефективност. Во периодот што измина Одборот на директори обезбеди безрезервна поддршка на организациските единици и на вработените.

Согласно член 384 од Законот за Трговски Друштва, примањата во Р.С. Македонија на членовите на Одборот на директори на Друштвото се како што следи :

Трансакции со клучниот раководен персонал

Вкупните надомести на клучниот раководен персонал на Друштвото се како што следува:

	2020	2019
Краткорочни користи за вработените	7.237	5.918
	7.237	5.918

Неизвршните членови на одборот на директори немаат надомести во текот на 2020.

Внатрешна Ревизија

Внатрешната ревизија на Друштвото, во согласност со годишниот план за работа, во текот на 2020 година изврши 6 ревизии, со што се опфатија сите клучни функции во работењето на Друштвото.

Надворешна ревизија

Надворешен Ревизор за 2020 година беше Друштвото за ревизија Грант Торнтон Доо Скопје, со ЕМБС: 5753368, ЕДБ: 4030003475973 и седиште на ул.Св.Кирил и Методиј 526-1/18 Скопје. Ревизорот е избран со одлука на акционерското собрание од 17.03.2020 година. Во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето, Агенцијата за Супервизија на осигурувањето донесе решение бр.УП1-18-2-446 од 14.04.2020 година, со кое издаде согласност Друштвото за ревизија Грант Торнтон Доо Скопје да изврши ревизија на финансиските извештаи за деловната 2020 година.

АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2019: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2019: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2020 и 2019 година е следна:

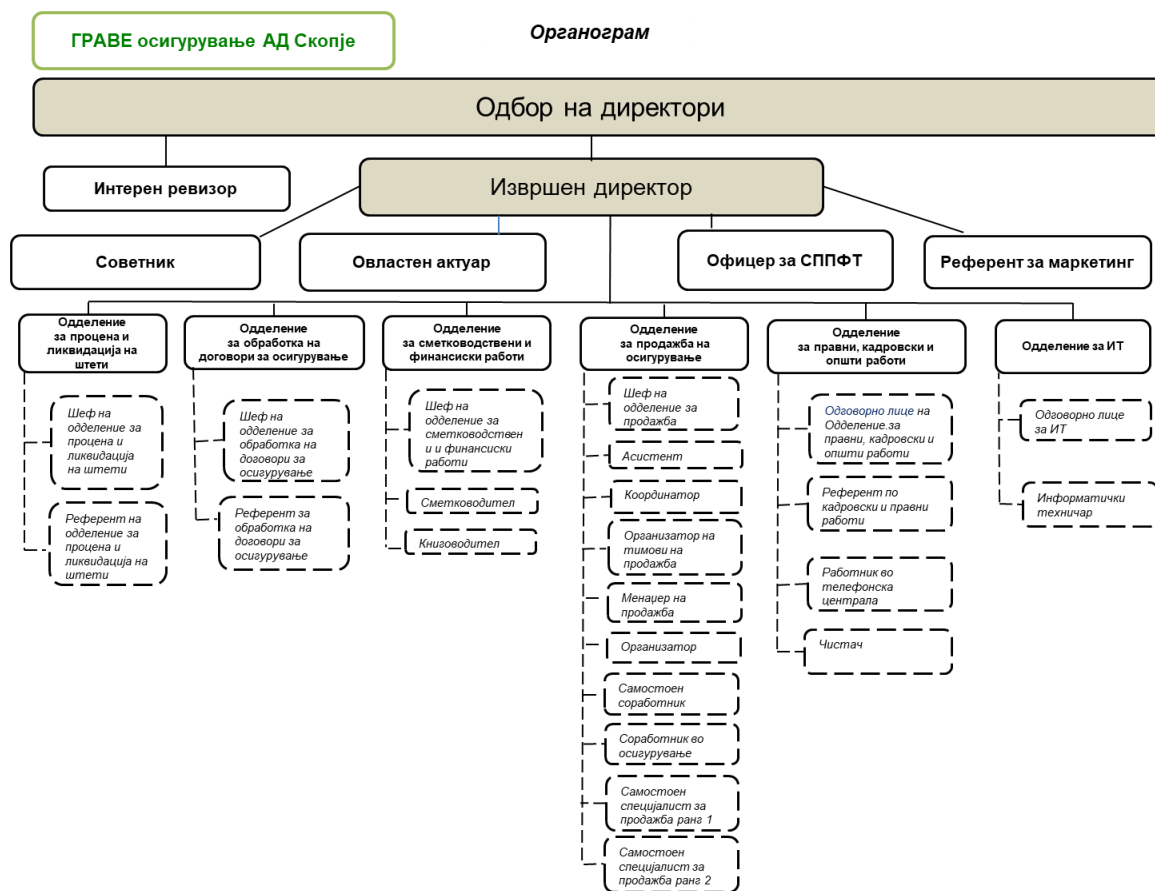
	Акционерски капитал	Акционерски капитал	Сопственичка структура	Сопственичка структура
	ЕУР	ЕУР	%	%
	2020	2019	2020	2019
<u>Акционер</u>				
	3.000.000	3.000.000	100%	100%
Grazer Wechselseitige Versicherung AktiengesellschaftАвстрија				
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

ГРАВЕ осигурување АД Скопје на 31.12.2020 година има вкупно 15 вработени (2019: 15 вработени) и 7 застапници во осигурување согласно регистарот на застапници на ГРАВЕ осигурување АД Скопје. Друштвото со својата организациона структура прецизно ги дефинира правата и одговорностите на сите вработени, како и линиите на контрола и проверка при секојдневното извршување на задачите, со присутна одговорност за ефикасно и ефективно управување.

ГРАВЕ осигурување АД Скопје располага со квалификуван кадар од областа на осигурувањето, правото, економијата, кој се стреми за нудење на поголем квалитет на услугите за осигурување, воспоставување на воедначена пракса за постојните пакети на осигурување што ќе значи чување на традиција а од друга страна да понуди новитети во осигурувањето се со цел да зголемување на конкуренцијата на пазарот за осигурување. Во текот на 2020 година вработените присуствуваа на обуки од различни области со што се поттикнува нивниот личен развој и стручни знаења.

За ефикасно и квалитетно извршување на стручни, административни и останати оперативни работни задачи во Друштвото се организирани соодветни организациони облици и тоа:

ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И КЛУЧНИ СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ

Деловната политика во 2020 година е утврдена врз основа на Стратегијата и деловните акти на Друштвото, Законот за супервизија на осигурувањето и останатата Законска и подзаконска регулатива.

Деловната политика се темели на определбите Друштвото екипирано со висок стручен кадар применува деловна филозофија и професионалност во извршувањето на дејноста и креира препознатлив имиџ на вистински партнер во полето на осигурување.

Деловната политика на Друштвото има за цел натамошна афирмација на Друштвото, градење на доверба и поттикнување интерес на граѓаните и правните лица во осигурителниот систем на земјата.

Деловната политика за 2020 година ги инкорпорира следните вредности врз кои се темели делувањето на Друштвото:

- Консолидација и зголемување на имиџот на Друштвото на осигурителниот пазар во Македонија, како компанија со квалитетни продукти и конкуретни со цена.
- Навремено и ефикасно решавање на настанатите штети,

- Тенденција на намалување на административните трошоци, без да биде загрозено работењето на Друштвото.
- Зголемување на добивката на компанијата и истовремено поголемо учество на осигурителниот пазар.
- Добра соработка со надлежните институции
- Континуирана едукација во доменот на осигурувањето на агентската мрежа и на вработените.

Клучни стратезиски цели

Цел 1. Услугите за клиентите се брзи и ефикасни

Нашите клиенти го заслужуваат најдоброто што осигурувањето може да го понуди. Понудата на соодветни производи, навременото постапување по барањата на клиентите и брза исплата на осигурителните надоместоци е наш приоритет. Интеракциите со друштвото да бидат едноставни, лесни и кратки, да се овозможат пријателски и ефикасни услуги, телефонски консултации и интернет услуги. Обезбедување на технолошки и организациски ресурси за оставарување на овие цели.

Цел 2. Сигурност и стабилност во работењето

Заради обезбедување сигурност и стабилност во работењето, се грижиме за управување со ризиците, правиме соодветна проценка на премиите, обезбедуваме соодветни резерви и нивно сигурно инвестирање. За ефикасно и ефективно работење, континуирано ги унапредуваме процесите на работа и ја одржуваме и надградуваме информатичката технологија, со значајна стручна поддршка од матичната кука од Австрија. Нашите менаџмент принципи и корпоративното управување се битен столб на културата на друштвото.

Цел 3. Вработените се обучени и задоволни со работата и работната средина

Заради оптимален придонес на вработените во работењето континуирано ги едуцираме вработените и се грижиме тие да бидат задоволни со својата работа и работна средина. Ефективниот систем за планирање и развој на човечките ресурси ќе обезбеди тие да бидат правилно обучени да преземат нови одговорности. Тие мора да бидат информирани за плановите и активностите на друштвото.

За реализација на поставение цели од страна на целата структура на компанија, ќе се работи интензивно на:

- Консолидација и проширување на продажната мрежа создавајќи нови продажни канали, во согласност со најновите состојби на пазарот и во согласност со актуелните правни акти.
- Зголемување на квалитетот на услугите за големите осигуреници и исто така интензивирање на контактите со актуелните и потенцијални клиенти.
- Воведување на нови осигурителни продукти,
- Брза и коректна обработка на пријавените штети, како еден од најбитните елементи на маркетингот.

Предности:

- Професионална екипираност со кадар кој е способен во секое време да ги процени потребите на своите клиенти, почнувајќи од преземање во осигурување и се до коректна завршна обработка на штети.
- Продукти дизајнирани во согласност со потребите на клиентите.
- Полиси со одредени упатства, со Услови кои се разбирливи за клиентите и дистрибуирани во потребно време.
- Лични контакти и квалитетна услуга.

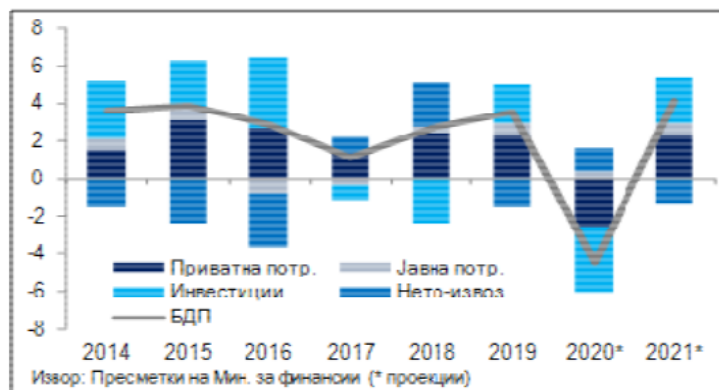
ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ

Во 2020 година светот се соочи со најголемиот предизвик во последното столетие, здравствената криза, предизвикана од пандемијата од Covid-19. Истата за само два месеци се прошири насекаде во светот, а преку нарушување на глобалните синџири на добавување и рестриктивните здравствени мерки, здравствената криза набрзо прерасна во глобална економска и здравствена криза.

Последните макроекономски показатели од домашната економија со нивната проектирана динамика во рамките на годишната проекција упатуваат на одредени отстапувања во поглед на интензитетот и структурата на економскиот раст заради ефектите од појавата на ковид-19. На глобално ниво постои голема неизвесност поврзана со времетраењето и интензитетот на овој неекономски шок, и соодветно импликациите врз глобалната економија. Согласно основното сценарио на Меѓународниот монетарен фонд (ММФ), во 2020 година глобалната економска активност се очекува да забележи пад од 3%, што претставува надолна корекција од 6,3 процентни поени во однос на јануарските проекции. Стапката на инфлација за евро зоната е проектирана на 0,2% за оваа година, што претставува надолно прилагодување од 1,2 процентни поени во однос на јануарската проекција на ММФ. Стапката на инфлација во земјата изнесува 0,6%, што упатува на одредено надолно отстапување во однос на проектираната инфлација. Проекцијата на странската ефективна инфлација во 2020 година е ревидирана во надолна насока. Истовремено, ценовните движења на светските берзи, т.е. увезените цени се очекува да предизвикаат надолен притисок врз домашните цени. Имајќи го ова во предвид, како и очекуваниот негативен произведен јаз, стапката на инфлација во земјата за 2020 година е проектирана на -0,2%.

Во текот на 2020 година, значителното влошување на глобалното економско окружување и падот на надворешната побарувачка предизвикан од здравствената криза влијаеше врз активноста на домашните извозни компании и индустриското производство, приливот на приватни трансфери од странство, а ограничувачките мерки за спречување на ширење на коронавирусот во земјата имаа влијание врз дел од дејностите во рамки на услужниот сектор, како што се трговијата, транспортот, угостителството и туризмот. Како резултат на ова, домашната економија, како и глобалната, се соочуваше со една од најдлобоките рецесии досега.

Графикон 1. Реален раст на БДП и придонеси на расходни компоненти (процентни поени)

Извор: предлог Буџет на Република Северна Македони за 2021 година

Најбрзо и најсилно беа погодени економиите чија примарна дејност е туризмот. На пример, од земјите од регионот најголем пад на БДП имаат Црна Гора со -14,9% и Хрватска со -8,8% во првите три квартали од 2020 година, со стрмоглав пад од -20,3% и -15,4% респективно во вториот квартал, односно со почетокот на здравствените рестриктивни мерки. Република Северна Македонија во првите три квартали од 2020 година забележа пад на економијата од -5,9%, ставајќи ја некаде на средина на листата помеѓу земјите од Западен Балкан, согласно економскиот резултат или нешто подобра од просечниот пад на БДП во ЕУ-27, кој изнесува -6,9%.

Падот на БДП за Република Северна Македонија за цела 2020 година се очекува да изнесува -4,4%, додека за 2021 година веќе се очекува постепено закрепнување на домашната економија поради што е проектиран и раст на БДП од 4,1%.

Нарушувањето на глобалните синџири на добавување неповолно се одрази на надворешно-трговската размена, индустриското производство, трговијата итн. Негативни резултати во индустријата уште во првото тримесечје од 2020 година забележаа повеќето земји од регионот, додека сите имаа остар пад на индустриското производство во вториот квартал.

Во однос на останатите економски фундаменти, импактот на кризата зависеше од структурата на економијата и состојбата во која била пред да се ескалира кризата. Така на пример, стапката на невработеност кај најголем број од земјите се зголемува во текот на 2020 година, со тоа што варира од квартал во квартал согласно интервенциите на државата преку антикризните мерки. Во нашата држава невработеноста во првиот квартал од 2020 година се намалува, по што има благо зголемување во вториот квартал, што е веќе амортизирано во третото тримесечје кога се забележува повторно пад на стапката на невработеноста. Ова се должеше, пред сè, на преземените антикризни мерки во насока на задржување на работните места преку субвенционирање на платите на вработените и субвенционирање на придонесите за социјално осигурување, но и различните финансиски олеснувања кои им се понудија на фирмите со цел да се одржи нивната работа во време на криза.

Друштвото своите активности ги извршува само на пазарот во Р. Северна Македонија па во таа смисла економското опкружување кое треба да биде анализирано е Македонскиот пазар и куповната моќ на нашите граѓани. Друштвото во текот на 2020

година, своето работење односно дејноста ја спроведуваше следејќи ги сите економски сигнали од надворешното окружување.

Постигнатите цели од нашето работење во 2020 година, упатуваат на грижа за рационално и наменско користење на расположливите средства, динамична усогласеност на изворните приходи и други приливи и зајакнато управување со ликвидноста на краток и среден рок.

Вложувавме напори за одржување на довербата, охрабрувајќи ги комингентите да продолжат со соработка со Друштвото.

АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО, ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ И ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

Согласно првично консолидираните податоци за 2020 година од Националното биро за осигурување, вкупниот пазар на животно осигурување во земјата реализираше премија во износ од 1.74 милијарди денари, со што е остварен пад од 4,93% во однос на 2019 година.

Продажната мрежа на Друштвото е организирана да обезбеди достапност на осигурителната понуда до клиентите преку разновидни дистрибутивни канали, со цел да биде секогаш во чекор со потребите на пазарот. Споредено со минатата година остварен е пад на полисирана премија од -2,53% или полисираната премија за 2020 година изнесува 534.482 илјади денари додека за 2019 година изнесуваше 548.377 илјади денари. Склучени се 1.288 нови полиси (2019: 2.219 нови полиси), а портфолиото на Друштвото на крајот на 2020 година брои 17.665 активни полиси (2019: 17.433 активни полиси). Падот на продажбата е најмногу предизвикан од рестрикциите што беа наметнати во Македонија, заради справувањето со кризата предизвикана од корона вирусот.

Најголемо учество во полисираната премија имаат полисите од класа 19 (животно осигурување) 92,53%, додека полисите од класите 1 (осигурување од незгода) и 21 (осигурување поврзано со инвестициски фондови) учествуваат со 5,14% и 2,33 %, респективно.

Друштво за осигурување	БПП во '000 МКД
Кроација - Живот	654.532
Граве	534.482
Винер Лајф	305.663
Уника Лајф	182.689
Триглав - Живот	63.137

Производња – склучени осигурувања во 2020 година

Во текот на деловната 2020 година примени се 1.288 понуди за склучување на договори за осигурување на живот, од кои 857 со дополнително осигурување од последици на несреќен случај. Вкупната осигурена сума на производњата на осигурување на живот изнесува 12.420.445 евра.

Портфолио на Друштвото на ден 31.12.2020 година

Осигурителното портфолио на Друштвото се состои од следните договори за осигурување:

1. 7.410 договори за осигурување на живот за случај на смрт и доживување (мешовито осигурување со учество во добивка),
2. 2 договори за осигурување на живот за случај на смрт (ризико осигурување),
3. 1.549 договори за осигурување на живот за случај на доживување (со учество во добивка)
4. 8.396 договори за осигурување на живот за случај на смрт, тешка болест и доживување (мешовито осигурување со учество во добивка),
5. 306 договори каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот,
6. 13.066 дополнителни осигурувања на полисите на осигурување на живот
7. 2 договори за основно и дополнително осигурување без учество во добивката.

На ден 31.12.2020 година Друштвото имаше 17.359 активни полиси на осигурување на живот на кои се склучени 13.066 дополнителни осигурувања за случај на смрт поради незгода

Анализа на финансиски резултат (прилог 1)

МКД '000	31.12.2020	31.12.2019	промена во %
Бруто полисирана премија за осигурување	534.482	548.377	-2,53%
Нето заработена премија	485.960	493.858	-1,60%
Бруто исплатени штети	-130.927	-126.319	3,65%
Нето трошоци за штети	-116.759	-107.642	8,47%
Нето трошоци за спроведување на осигурување	-107.368	-138.005	-22,20%
Добивка за деловната година пред одданочување	104.356	72.555	43,83%
Добивка за деловната година по одданочување	93.752	64.997	44,24%

Друштвото во извештајниот период оствари позитивен финансиски резултат во износ од **93.752 илјади денари** (2019: **64.997** илјади денари).

Категориите на приходи и на расходи признати до степенот на завршеност на денот на билансот во годината на известувањето детално се дадени подолу:

- **Приходи од работењето**

Во 2020 година Друштвото оствари приходи од работење во износ од 618.459 илјади денари што претставува зголемување од 14.384 илјади денари во апсолутен износ во споредба со обемот остварен во 2019 година.

Влијание на ова зголемување има:

- **ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА): намалување од 7.898 илјади денари во однос на претходна година**

Главна како резултат на:

- Бруто полисирана премија за осигурување е намалена за 2,5% или 13.894 илјади денари.
- Бруто полисирана премија предадена во реосигурување бележи намалување за 9,9% или 5.410 илјади денари.

- **Приходи од вложувања: зголемување од 21.419 илјади денари во однос на претходна година**

- Приходите од камати се зголемени за 13.350 илјади денари. Повисоката реализација на приходите од камати, пред се, се должи на зголемувањето на учеството на вложувањата во подолгорочни државни хартии од вредност, со повисок принос.
- Позитивни курсни разлики се зголемени за 7.805 илјади денари во однос на 2019 година
- Останати приходи од вложувања: зголемени за 264 илјади денари.

- **Останати приходи: зголемување од 862 илјади денари во однос на претходна година**

Во 2020 година Друштвото оствари останати приходи во износ од 18.844 илјади денари. Зголемувањето на приходот е пред се, како резултат на:

- Приходите по основ на провизии од реосигурување се заголемени за 1.331 илјади денари.
- Останатите осигурително технички приходи се намалени за 469 илјади денари.

- **Расходи од работењето**

Бруто исплатени штети во 2020 година бележат раст од 3,65% во однос на истиот период на 2019 година. Нето трошоците за штети исплатени кон клиентите изнесуваат 116.759 илјади денари (2019: 107.642 илјади денари) што претставува пораст од од 8,5% во однос на 2019 година и кој најмногу се должи на зголемиот број на доживувања по полисите на клиентите, но и на штети предизвикани од тешки болести. Откупите на полисите за животно осигурување се намалени во однос на минатата година за 3,7%. Заклучно со 31.12.2020 година Друштвото бележи расходи по основ надоместоци за штета од осигурување на живот и осигурување од последици на несреќен случај.

Исплатени штети	Износ
- Осигурување на живот:	122.005.008,00
- Дополнително осигурување за случај на смрт поради незгода:	367.948,00
- Дополнително осигурување за траен инвалидитет како последици на несреќен случај	8.553.890,00
- Дополнително здравствено осигурување	0,00
Вкупно исплатени штети	130.926.848,00

Вкупниот број на штети од основно осигурување за периодот Јануари – Декември 2020 е 776. Од вкупниот број на штети 74 се поради смрт, 92 доживувања (истек), 392 откупи и 25 поради тешка болест. Вкупниот износ на штети е повисок за 3,65% во однос на истиот период во 2019 година.

Вкупниот број на штети од дополнително осигурување (класа 1) за периодот Јануари – Декември 2020 е 193.

Пораст на штети заради доживување (истек) е поради зголемениот број на полиси во портфолиото кои имаат крај на осигурувањето во извештајниот период. Истотака се бележи и пораст на штети поради тешка болест поради зголемено учество на оваа бранша во портфолиото. Во овој период се бележи пад на откупите и штетите од дополнително осигурување (бранша 07).

Математичката резерва на Друштвото бележи зголемување од 276.811 илјади денари во однос на 2019 година или благ пораст од 0,2%. Ова движење е логично ако се земе во предвид фактот дека продажбата на нови полиси годинава беше значително отежната заради корона вирусот.

Аналогно на намалената продажба, Друштвото забележа и пад во трошоците за стекнување во износ од 27.327 илјади денари. Провизијата за продадени полиси кон осигурително брокерските друштва, друшавата за застапување, промотери и застапниците во осигурувањето изнесува 61.180 илјади денари (2019: 87.961 илјади денари), или намалување од 30,4%. Останатите трошоци за стекнување се на слично ниво како и во 2019 година (бележат мало зголемување во износ од 546 илјади денари).

Административните трошоци во 2020 година изнесуваат 38.812 илјади денари и се намалени во однос на 2019 година кога биле на ниво од 42.122 илјади денари. Најголемо намалување има во трошоците за услуги (7,7% или 1.459 илјади денари) и во трошоците за службени патувања и обуки на вработените (14,8% или 1.591 илјади денари). Поконкретно, трошоците за маркетинг материјали се смалени за 67,7%. Со оглед на условите што преовладуваа во текот на целата 2020 година, Друштвото сметаше дека е нужно ваквите трошоци да се сведат на што е можно пониско ниво.

Анализа на финансиската состојба

Вкупната актива на Друштвото на 31.12.2020 година изнесува 3.266.361 илјади денари и забележува пораст од 11,52% во однос на претходната година (2019: 2.928.845 илјади денари) (Прилог 2).

- ***Вложувања***

Вкупните вложувања на Друштвото на 31.12.2020 година изнесуваат 3.090.082 илјади денари што е за 12,22% над нивото од 2019 година кога изнесуваа 2.753.709 илјади денари. Од тоа, 2.542.937 илјади денари (2019: 2.202.698 илјади денари) претставуваат средства вложени должнички хартии од вредност со рок на достасување над 1 година. Депозитите се износ од 512.000 илјади денари (2019: 514.000 илјади денари) и се бележи мал пад во однос на 2019 година.

На 31 декември 2020 година, Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во износ од МКД 2.542.937 илјади во државни обврзници кои имаат преостанати рокови на доспевање од 4 до 30 години (2019: од 5 до 30 години) и каматни стапки од 2,2% до 5% (2019: 3% до 5%). Износот од МКД 30.512 илјади (2019: 32.667 илјади) се однесува на удели во инвестициски фонд. На 31 декември 2020 година, Друштвото има депозити во домашни банки кои имаат преостанати рокови на доспевање од 1 до 32 месеци (2019: од 2 до 36 месеци) и каматни стапки од 0,4% до 2,6% (2019: 1,64% до 3%).

- ***Дел за реосигурување во бруто техничките резерви***

Вкупните побараувања по основ на реосигурување во бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2020 година изнесуваат 33.652 илјади денари (2019: 41.754 илјади

денари). Намалениот дел за ресогурување во бруто техничките резерви се должи пред се најповеќе како резултат на делот за реосигурување во бруто резервите за штети.

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

Договори за реосигурување

Во 2020 година активни се следните договори за реосигурување:

Реосигурител	Вид на реосигурување
Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Република Австрија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови и дополнителни осигурувања поврзани со нив (Quota Share договор), освен инвалидитет како последица на незгода (максимална сума од ЕУР 35.000).
	2) Договор по ризик со кој е покриено дополнително осигурување на инвалидитет како последица од незгода (максимална сума од ЕУР 50.000); Quota Share договор.
	3) Договор по настан со кој е покриено целокупно работење во врска со осигурување на живот и дополнително здравствено осигурување со исклучок на дополнително осигурување за смрт, инвалидност и работна неспособност како последица од незгода – кумулативно; X/L договор со максимален самопридржај по живот 35.000 Евра (максимална сума од ЕУР 2.250.000).
Groupama Life (претходен назив SOGE Life) / Бугарија	1) Договор по ризик со кој е покриено групно животно осигурување со дополнително осигурување на индивидуални корисници на банкарски производи во случај на смрт од било која причина, смрт поради несреќен случај, трајна и целосна загуба на самостојност и целосна и трајна инвалидност, Quota Share договор со учество на цедент 25% и учество на реосигурувач 75% за штети до 125.000 Евра и дополнителен Surplus за штети

над 125.000 Евра, со кој реосигурителот покрива 100% од износот на штети над 125.000 ЕУР, со самопридржај 31.250 Евра; максимална сума ЕУР 250.000.

Münchner Rueckversicherungs- Gesellschaft / СР Германија	Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања и осигурување на живот поврзано со инв. фондови вклучувајќи ги и дополнителните осигурувања, освен 1) инвалидитет како последица на незгода; Surplus договор со самопридржај; максимална одговорност од ЕУР 280.000 (освен за работна неспособност); учество во добивка.
--	---

• **Побарувања од непосредни работи на осигурување**

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

	2020	2019
Побарувања по основ на премии		
Побарувања по основ премии за осигурување	28.432	36.004
Исправка на вредност на побарувања	(290)	(1.211)
	28.142	34.793

Движењето на исправката на вредноста во текот на годината е како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари:		
дополнителна исправка на вредност	(1.211)	(1.168)
ослободување на исправка на вредност	(589)	(323)
	1.510	280
На 31 декември	(290)	(1.211)

Структурата на доспеаноста на побарувања по основ на осигурување е презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-90 дена	26.332	-	26.332	-
91-120 дена	1.801	180	1.621	10%
121-180 дена	237	74	163	31%
181-330 дена	47	24	23	51%
331-425 дена	10	7	3	71%
Над 425 дена	5	5	-	100%
31 декември 2020	28.432	290	28.142	3,36%

- **Акционерски капитал**

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2019: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2019: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2020 и 2019 година е следна:

	Акционерски капитал	Акционерски капитал	Сопственичка структура	Сопственичка структура
	ЕУР	ЕУР	%	%
	2020	2019	2020	2019
<u>Акционер</u>				
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft Австрија	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

Дивиденди

Во текот на 2020 година беше исплатена дивиденда во износ од МКД 18.445.680 (2019: МКД 18.448.500).

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

- **Бруто технички резерви**

Математичка резерва

Математичката резерва е пресметана по нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на идните обврски и сегашна вредност на премиите, поединечно за секој договор. Кон оваа математичка резерва се додадени и преносните премии за животно осигурување, но за потребите на овој финансиски извештај е презентирана посебно како намалување на премиите. Кај основните осигурувања на живот согласно регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување е дозволено намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација), при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување. Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5% (2019: 3,5%).

За пресметките користена е годишна техничка каматна стапка со висина од 3% за договорите склучени до 31.12.2015 година, односно годишна техничка каматна стапка со висина од 2,25% за договорите склучени од 01.01.2016 година, односно техничка каматна стапка со висина од 2,00% за договорите склучени од 01.05.2020 година. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите, примената на техничка каматна стапка со висина од 2,25%, започна од 01.11.2015 година и исто заврши со 01.05.2020 година, по што и за нив започна примена на односно техничка каматна стапка со висина од 2,00%.

За пресметките користени се југословенски општи таблици за смртност за мажи 1980/1982 година со модификации за договорите склучени до 30.06.2012 г., Општата таблица на морталитет на Република Србија за 2000/2002 година за машка популација со модификација за договорите склучени од 01.07.2012 г. до 31.12.2015 г. и Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација за договорите склучени по 01.01.2016 г. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите користена е Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација од 01.11.2015 г.

Покрај општата таблица на смртност, кај договорите од ГДД1 тарифата користени се и соодветни Таблицы на веројатности за настанување на одредени тешки болести на Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација, а кај договорите од РДД13 тарифата користени се и соодветни таблици на веројатност за настанување на одредени тешки болести која се применува за дополнително осигурување спрема Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација.

За договорите од ЕРД1 и ЕРД11 тарифите, чија примена започна од 01.01.2016 г., користена е Австриска рента таблица (AVÖ2005R) за мажи и жени, модифицирана заради очекуваното зголемување на животниот век на населението, согласно искуството на основачот и другите членки на групацијата.

Математичката резерва на крајот на годината е пресметана со линеарна интерполација од математичката резерва на почетокот и на крајот на осигурителната година.

За ФЛД1 тарифата, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови во случај на смрт и доживување не се пресметува математичка резерва. Постои само посебна резерва која е еднаква на вредноста на инвестициската сметка која е директно поврзана со уделите во инвестицискиот фонд. Формулата прикажува приближна вредност на денот на проценка, која е еднаква на производот на бројот на удели на инвестицискиот фонд кои ги поседува осигуреникот на својата инвестициска сметка и вредноста на уделите на фондот.

Резерва за преносна премија

Резерви за преносни премии се издвојуваат за дополнителните осигурувања кои се склучуваат со основното осигурување на живот. Друштвото издвојува резерви за преносни премии за секој договор за осигурување поединечно, во висина на оној дел од бруто полисираната премија што се пренесува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период од истекот на договорите за осигурување.

За договорите за осигурување на живот за кои се издвојува математичка резерва, преносните премии се додаваат на износот на пресметаната математичка резерва.

Поединечната пресметка на резервите за преносни премии за секој договор за осигурување, имајќи предвид дека ризикот е рамномерно распределен за целото времетраење на истиот, се врши по методот „pro rata temporis“.

Дополнителна резерва за неистечени ризици

Друштвото пресметува дополнителна резерва за неистечени ризици најмалку еднаш годишно, со состојба на 31 декември од тековната година и вака пресметаниот износ се додава на процената на резервата за преносни премии.

Друштвото ја пресметува дополнителната резерва за неистечени ризици, преку проценка на вкупните очекувани идни штети (вклучувајќи ги и директните трошоци за обработка на штети) и вкупниот износ на трошоци кои се пресметани во цената на осигурување, но не се настанати до пресметковниот датум, и потоа истите ги намалува за претходно проценетите резерви за преносни премии.

Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси се издвојуваат врз основа на правото на удел (учество) во добивката, кое е предвидено согласно тарифите и договорите за осигурување, при што висината на добивката се пресметува врз основа на приносот од вложувањата на средствата од математичката резерва и е во корелација со разликата помеѓу вкупната каматна стапка (утврдена со соодветна одлука) и техничката каматна стапка. Резервите за бонуси и попусти се додаваат на износот на пресметаната математичка резерва.

Резерви за штети

Резерви за штети се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои Друштвото е должно да ги надомести, врз основа на договорите за осигурување каде што

осигурениот настан се појавил до крајот на пресметковниот период, без оглед дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од ненавремено извршување на обврските на Друштвото по комплетирано оштетени побарувања.

Друштвото прави проценка за резервите за штети за сите штетни настани кои потекнуваат од договорите од сопственото портфолио. Овие резерви, покрај проценетите обврски за настанати и пријавени штети, ги вклучуваат и проценетите обврски за настанати но непријавени штети, како и резерви за директни и индиректни трошоци за обработка и решавање на штети.

- **Резерви за настанати и пријавени штети** - Друштвото врши проценка на очекуваниот износ за надоместок за секоја штета поединечно врз основа на расположливата документација. Доколку нема соодветна документација, се користи мислење на соодветен експерт (лекар, актуар, адвокат и слично). При тоа Друштвото го зема во предвид следново:
 - Медицински извештаи за повреди или болести;
 - Судски одлуки било да се конечни или не;
 - Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
 - Затезна камата од судски спорови; и
 - Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.
- **Резерви за настанати но непријавени штети** - Резервите за настанати но непријавени штети се издвојуваат за дополнителното осигурување од несреќен случај. Основен метод за пресметка на резервите за настанати но непријавени штети е методот на триангулација на штети односно Chain Ladder метод, врз основа на статистичките податоци за настанати штети во последните 5 години. При користење на овој метод се земаат во предвид и потенцијалните можности за отстапување во развојните фактори, поради што се прави и соодветна корекција. Пресметка на резерви за настанати но непријавени штети се прави и за дополнителното осигурување од смрт поради незгода. Земајќи предвид дека нема доволно искуство за овој тип на штети бидејќи нивниот број е многу мал за проценка Друштвото користи паушални методи преку просечен износ на резервирани и исплатени штети.

Истотака по препорака на реосигурителот направена е резервација за настанати но непријавени штети за кредитно животно осигурување. Методот за ова осигурување се врши по препорака на реосигурителот кој превзема и 75% од ризикот, односно со прудентен очекуван коефициент на штети согласно искуствата на реосигурителот.

- **Резервите за повторно отворени штети** Друштвото ги регистрира како развој на постојните штети. Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се третираат како дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно од резервите за настанати, но непријавени штети.
- **Резерви за трошоци за обработка на штети** - Резервите за директни трошоци за обработка на штети се составен дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно резерва за настанати, но непријавени штети. Друштвото ги пресметува резервите за индиректни трошоци за обработка на штети врз основа на фактичките индиректни трошоци поврзани со обработка на штетите и проценка на износот на трошоци потребни за сервисирање на штетите во случај на престанок на работа на друштвото врз основа на просечен број на штети во резервација во последните периоди, очекуван број на штети кои дополнително ќе се пријават, просечна нето плата на вработени во ликвидација на штети,

претпоставени месечни трошоци за наем на деловен простор, останати трошоци, како и маргина за евентуални непланирани трошоци.

- **Резерви за штети нето од реосигурување и/или соосигурување** - Друштвото ги пресметува овие резерви како разлика од бруто резервите за штети со реосигурителниот и/или соосигурителниот дел од штетата, пресметан врз основа на договорот за реосигурување и/или соосигурување.

Анализи на резервите по договори за осигурување

	Осигуру- вање од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.581.797	628	-	2.582.425
Посебна резерва за унит линк	-	-	3.829	3.829
Преносна премија	-	17.419	-	17.419
Пренос за делот на реосигурителот	(6.026)	(5.159)	(68)	(11.253)
Резерви за штети	38.667	22.505	-	61.172
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(9.087)	(13.312)	-	(22.399)
31 декември 2020	2.605.351	22.081	3.761	2.631.193

	Осигуру- вање од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.305.215	584	-	2.305.799
Посебна резерва за унит линк	-	-	1.109	1.109
Преносна премија	-	18.268	-	18.268
Пренос за делот на реосигурителот	(6.211)	(5.413)	(39)	(11.663)
Резерви за штети	45.243	22.829	-	68.072
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(23.443)	(6.648)	-	(30.091)
31 декември 2019	2.320.804	29.620	1.070	2.351.494

ОПИС И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските. На 31 декември 2020 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 2.580.397 илјади (2019: МКД 2.315.888 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. На 31 декември 2020 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 80.194 илјади (2019: МКД 79.991 илјади). Овие средства се состојат од депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување; краткорочните и долгорочните депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување, како и обврзниците или другите должнички хартии од вредност за кои гарантира Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување. На 31 декември 2020 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 1,1% (2019: 1,3%), депозити во банки изнесуваат 19,1% (2019: 21,3%), додека државните обврзници изнесуваат 79,8% (2019: 77,3%) од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2020 година депозитите во банки изнесуваат 24,9% (2019: 25%), додека државните обврзници изнесуваат 75,1% (2019: 75%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

Географска и секторска конценарција

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна конценарција кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување.

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обврските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност).

Според раководството на Друштвото, должничките финансиски средства не се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници).

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото најмногу вложува во државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат.

Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања, средствата за реосигурување, орочените депозити, и должничките хартии од вредност не се обезвреднети. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од A+ според Стандард и Пурс Кредитен рејтинг агенцијата.

Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат. Откупите на Друштвото се намалени за 3,7% во однос на 2019 година. Продукцијата за извештајниот период има пад од 46,5% за класа 01, пад од 46,2% за класа 19. Класата 21 е релативно нова и се продава од Јуни 2019 и има пораст од 23,5%. Наплатата на премијата е намалена за 11% во однос на 2019 година.

Управување со ризикот од договори за осигурување

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во таблиците за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулативата;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Одделните вложувања на капиталот можат да изнесуваат најмногу до: 60% за вложувања во недвижности; 15% за вложувања во аконтации и заеми што друштвото според Општите услови на осигурувањето ги одобрува со презентација на сопствените полиси за кои премијата е навремено уплатена, при што одделното вложување во вакви заеми не може да надмине 1% од капиталот. Друштвото може неограничено да ги вложува средствата на капиталот во државни хартии од вредност, банки и да одобрува заеми на правни лица со обезбедување на банкарска гаранција, притоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложувања во една банка можат да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот. Вкупните финансиски вложувања кај поединечен субјект кој не е банка, можат да изнесуваат најмногу до 10% од капиталот.

На 31 декември 2020 година Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност, удели во инвестиционен фонд, парични средства во банки и заеми. Вкупните заеми одобрени од Друштвото претставуваат 1% од капиталот на Друштвото. На 31 декември 2020 година Друштвото нема депозити во банки како вложувања од капиталот.

Друштвото го пресметува потребното ниво на маргината на солвентност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Маргина на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива.

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот е прикажано подолу:

		2020	2019
Бруто математичка резерва	1	2.582.425	2.305.799
Нето математичка резерва	2	2.576.399	2.299.588
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.998	0.997
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	103.056	91.983
ризик од смрт до 3 години	6	27	91
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	428	2.864
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	10.698.845	12.817.577
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	32.097	38.457
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	10.693.274	13.036.710
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	0.999
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	32.079	39.109
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13	-	-
Капитализирани средства			

Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот

14 135.135 119.371

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот (класа 21) е прикажано подолу:

		2020	2019
Бруто резерва	1	3.829	1.109
Нето резерва	2	3.761	1.070
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.982	0.965
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	150	43
ризик од смрт до 3 години	6	-	-
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	-	-
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	241.628	-
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	725	-
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	241.560	126.481
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	0.999
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	725	379
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13	-	-
Капитализирани средства			

Пресметана маргина на солвентност за осигурување каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот

14 725 422

Бруто полисирана премија	1	61.288	65.133
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	11.032	11.724
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ($[4]=[2] + [3]$)	4	11.032	11.724
Бруто исплатени штети	5	8.922	10.280
Нето исплатени штети	6	5.485	7.017
Коефициент ($[7]=[6]/[5]$ или 0.50 доколку е помал)	7	0,615	0,683
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ($[8]=[4]*[7]$)	8	6.783	8.002
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		142.793	139.517

ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Основна функција на Службата за информатичко комуникациски технологии во Граве осигурување АД Скопје е сервис/подршка на бизнисот во ефикасно и успешно реализирање на поставените планови и стратегии на друштвото, во рамки на генералната стратегија на Групација Граве и спроведување на корпоративските процеси и процедури. Службата за информатичко комуникациски технологии во Граве осигурување АД Скопје е поставена според потребите на деловните процеси во друштвото и има за цел навремено, точно и комплетно процесирање на информации и документи релевантни во работењето на друштвото.

Друштвото го следи трендот на технологијата и информатичката технологија па така во таа смисла опремени сме со висококвалитетна технологија која ги подржува програмите за on-line пријава на штети, посебен програм за обработка на штетите, програм за следење на судските предмети како и посебни програми за финансии.

ГРАВЕ осигурување АД Скопје има правилници како интерни акти и воспоставено односно преземени се соодветно техничко организациони мерки за заштита на лични податоци и нивната обработка и тоа Серверите се поврзани со енергетска мрежа преку уред за непрекинато напојување, лозинките се менуваат на 30 дена и должината на лозинките е минимум 8 карактеристики, по 3 неуспешни обиди за поврзување системот се блокира, по изминување на 15 минути неактивност потони автоматско одјавување односно се заклучува десктопот. Се користи хардверска и софтверска заштита мрежна бариера помеѓу локална и надворешна мрежа, инсталирани се програми за антивирус, антиспајвер и антиспам заштита, интернет конекцијата е заштитена со мрежна бариера. Само администраторот на базата на податоци има директен пристап до базата во која се наоѓаат податоците, постојат лозинки за итни ситуации постои бекап документирана стратегија и многу други преземени технички мерки.

Службата за информатички технологии делува во правец на:

- Целосна достапност на ИТ сервисите;
- Техничка и апликативна подршка на корисниците на информациските системи;
- Унапредување и имплементација на апликативен софтвер;
- Анализа и моделирање на деловни процеси по поединечни подрачја на работењето,
- Одржување на инфраструктура (сервери, виртуализација, складирање на податоци, логичко умрежување, управување со ресурси), системски сервиси (AD/DNS/File/Print), база на податоци(MSSQL), безбедност (пристап на корисници, AV, bekap, disaster recovery), фиксна и мобилна телефонија;
- Примена на ИТ политика за безбедност според Правилникот за минимални стандарди и според безбедносните стандарди на Групација Граве

ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото ги извршило следните трансакции со поврзани страни за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година:

Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија – матична компанија

	2020	2019
<i>Бруто полисирана премија дадена во реосигурување</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(23.773)	(24.655)
<i>Промена во бруто резерва за преносна премија на (дополнително) за реосигурување</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(233)	53
<i>Приходи по основ на провизии од реосигурување</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.406	9.871
<i>Бруто исплата на штета – дел за реосигурување</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.002	8.076
<i>Промени во резерви за настанати и непријавени штети-дел за реосигурување</i>		
- Промени во резерва за настанати и непријавени штети – Реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	631	(738)
<i>Промени во бруто математичка резерва - дел во реосигурување</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(142)	243
<i>Останати административни трошоци</i>		
- Трошоци за услуги (Grazer Wechelseitige Versicherung AG)	(4.226)	(2.882)
Реосигурување во бруто технички резерви		
	2020	2019
<i>Дел за реосигурување на преносна премија</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	4.837	5.039
<i>Дел за реосигурување на математичка резерва</i>		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.877	6.049

Дел за реосигурување за резерви за**настанати пријавени штети**

- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.189	8.558
---	-------	-------

Обврски по основ на премија за реосигурување

- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	7.224	6.701
---	-------	-------

Останати обврски

- Обврски за лиценца (Grazer Wechelseitige Versicherung AG) Австрија	706	859
--	-----	-----

Граве недвижности ДООЕЛ Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија

2020	2019
-------------	-------------

Трошок за закупнини

- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	6.926	6.832
--	-------	-------

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

2020	2019
-------------	-------------

Краткорочни обврски

- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	22	25
--	----	----

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)**Граве Осигурување Неживот Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија**

2020	2019
-------------	-------------

Трошоци за премија за осигурување

- Граве Осигурување Неживот АД Скопје/ Македонија	(39)	-
---	------	---

Во текот на дванаесет месечниот период во 2020 година Друштвото има реализирано вложувања во државни обврзници во вкупен износ од МКД 332.773 илјади (2019: МКД 437.844 илјади) од кои МКД 274.793 илјади (2019: МКД 392.028 илјади) купувања реализирани преку секундарниот пазар на капитал т.е. купувања со посредство на банка од продавач BVG Beteiligung und Verwaltungsgesellschaft GmbH. Продавачот на хартиите од вредност е дел од Групацијата на која припаѓа друштвото односно согласно сопственичката структура на Групацијата, BVG Beteiligung und Verwaltungsgesellschaft GmbH и Друштвото имаат заеднички сопственик, Grazer Wechselseitige Versicherung AG.

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Г-дин Зоран Стојановски
Извршен директор

Прилози:

Прилог 1: Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

Прилог 2: Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)